

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Vilassar de Dalt
Maig de 2023

ÍNDEX:

0. PRESENTACIÓ.....	pàg.2
1. Context sociolingüístic de l'escola.....	pàg.4
2. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge....	pàg.7
2.1 La llengua, vehicle de comunicació i convivència.....	pàg.7
2.2 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana.....	pàg.8
2.3 El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe.....	pàg.11
3. La llengua castellana.....	pàg.12
4. La llengua anglesa.....	pàg.13
5. Organització i gestió.....	pàg.14

0. PRESENTACIÓ:

Plantegem el Projecte Lingüístic de Centre (PLC) com un procés de reflexió del tractament de les diferents llengües que hi ha a la nostra escola entenent que la legalitat ha de ser sempre el seu marc de referència. Aquest PLC forma part del nostre projecte educatiu i pretén definir-se en aquests grans temes: el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües curriculars i tots aquells aspectes d'organització i de gestió que tenen repercussions lingüístiques.

És per això que creiem que el PLC ha de ser operatiu i s'ha adaptat a la realitat sociolingüística de l'escola per fer-lo conèixer a tota la comunitat educativa i que serveixi com a referent a l'hora de prendre decisions organitzatives, pedagògiques i de contractació de serveis i d'activitats.

Cal tenir en compte, d'altra banda, que a la nostra escola des del curs 1984-85 al curs 1986-87 es va realitzar un programa per esdevenir, ja a partir del curs 1987-88, Escola Catalana. Per tant el català és la llengua vehicular i d'aprenentatge i el castellà és font d'informació i vehicle d'expressió. A més, conscients de la importància de la competència comunicativa en una societat plurilingüe com és la nostra, la llengua estrangera que introduïm en l'aprenentatge dels alumnes és l'anglès, que també esdevé font d'informació i vehicle d'expressió.

Aquest Projecte Lingüístic de Centre també contempla integrar el vector del Currículum Escolar 175/2022 que fa referència a la qualitat de l'educació de les llengües, entenent que l'alumnat ha de tenir un domini de la llengua per:

- Comprendre la realitat, expressar el pensament, raonar i compartir el coneixement.

- Conformer una determinada manera de veure i entendre el món, oberta i respectuosa amb les diferències.
- Relacionar-nos amb els i les altres en un context plurilingüe i intercultural.

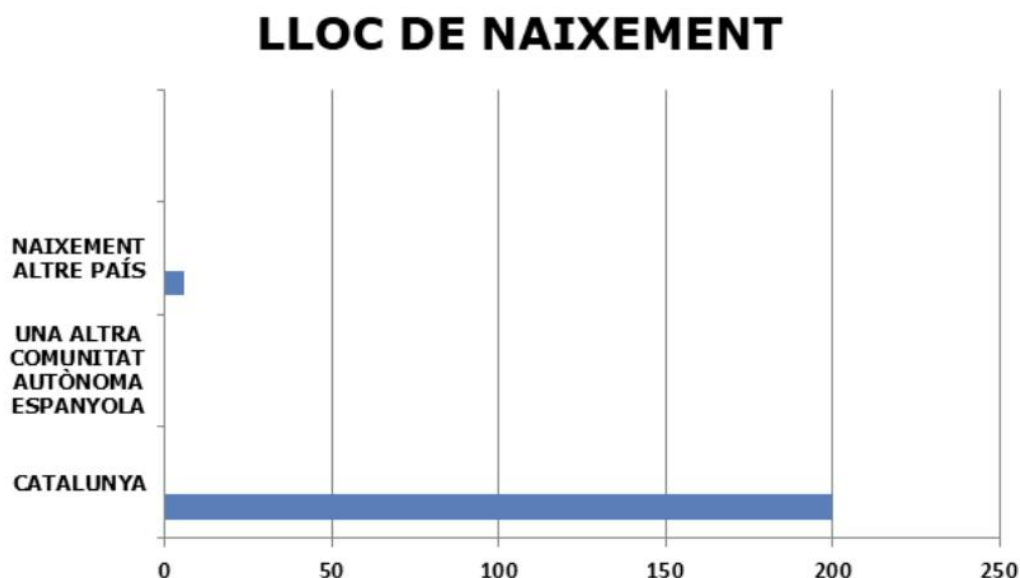
1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC DE L'ESCOLA:

1.1 ALUMNAT

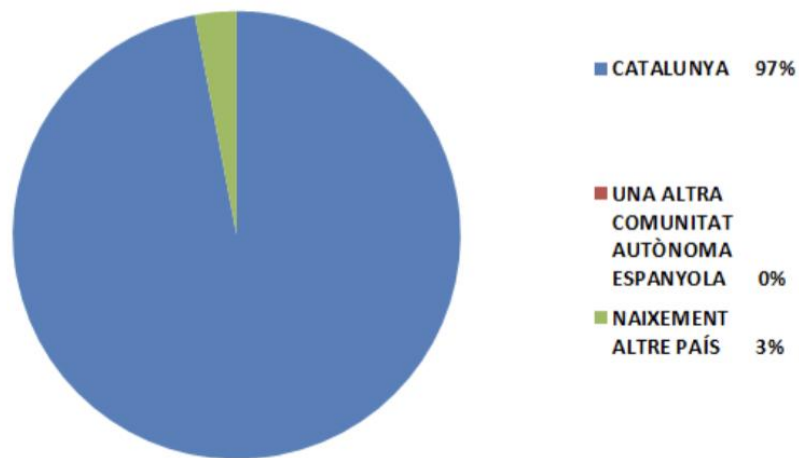
Segons dades del curs 2022-2023, del percentatge total del nostre alumnat un 97% és nascut a Catalunya, no n'hi ha cap de nascut a d'altres comunitats autònomes de l'Estat Espanyol i, finalment, un 3% és nascut a l'estranger.

1.2 FAMÍLIES

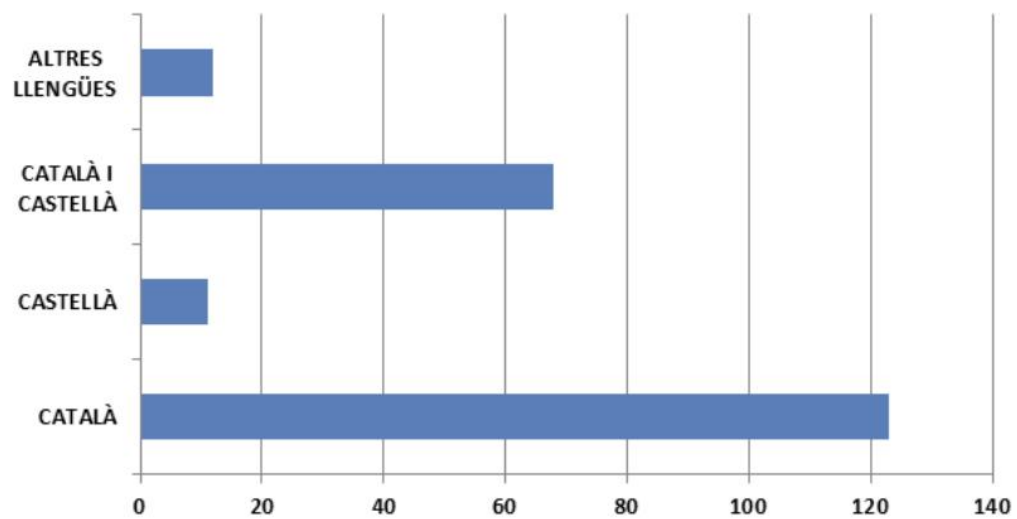
Pel que respecta a les llengües d'ús habitual en la família un 56% manifesta que és la catalana, un 5% la castellana, un 33% ambdues i, finalment, hi ha un 6% que n'utilitza d'altres.

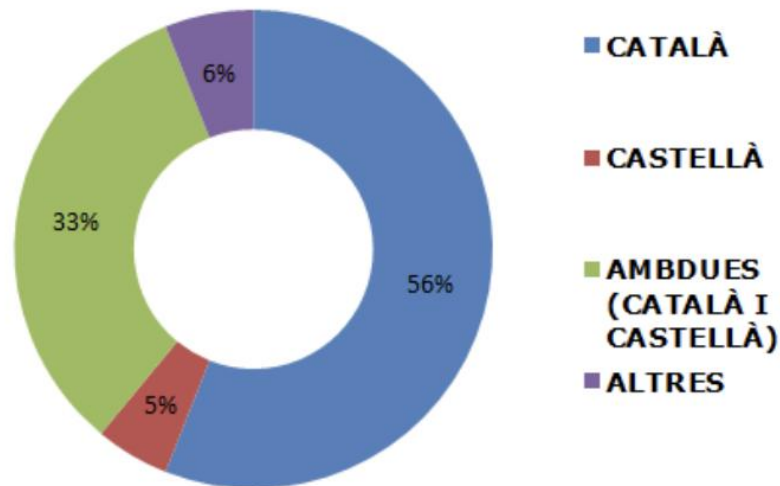
LLOC DE NAIXEMENT

LLENGÜES D'ÚS HABITUAL A CASA

LLENGÜES D'ÚS HABITUAL A CASA

1.3 MESTRES

L'equip de mestres és catalanoparlant i es troba en procés de validar la nova acreditació demanada pel Departament (C2).

Tot l'equip és bilingüe, amb domini tant del català com del castellà i un 60% del professorat té coneixements de la llengua anglesa.

1.4 PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

Les persones que treballen en aquests àmbits de l'escola són catalanoparlants majoritàriament i, també, bilingües pel que respecta al castellà.

1.5 ENTORN

L'entorn immediat de l'Escola La Immaculada de Vilassar de Dalt, situada al centre de la població, és d'influència i parla catalana, tot i que en els darrers anys s'ha anat extenent l'ús de la llengua castellana.

La llengua emprada en tot l'entorn ambiental del centre és, doncs, el català.

2. LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE

2.1 LA LLENGUA, VEHICLE DE COMUNICACIÓ I DE CONVIVÈNCIA

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge de l'Escola La Immaculada. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre.

El català és la llengua vehicular i d'aprenentatge, en la qual els alumnes fan els aprenentatges lingüístics de caràcter general. També s'utilitza en tots els procediments propis de cada situació d'aprenentatge.

El català també és la llengua d'ús habitual en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre.

L'objectiu, doncs, és conèixer i utilitzar correctament i apropiada la llengua catalana, tant oralment com per escrit, emprant-la normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

2.2 L'APRENTATGE/ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

A l'escola es prioritza el treball de la **llengua oral** en tots els seus registres: cal aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar per aprendre. Per això es treballa habitualment la llengua oral en tots els cursos així com els diferents gèneres discursius (entrevista, conversa, dramatització, debat, exposició oral, ...) tant en l'àmbit d'aprenentatge de la llengua com en altres àmbits.

L'equip de mestres, entre els cursos 2019-2020 i 2022-2023, ha participat en la formació del programa pilot *Tenim la Paraula* del Departament d'Educació amb l'objectiu de millorar l'oralitat de l'alumnat. D'aquest procés de formació, reflexió i anàlisi al voltant de l'aprenentatge de l'oralitat al centre se n'ha elaborat un document que recull els acords establerts per l'equip docent: *L'oralitat a l'escola La Immaculada*.

En els grups de Petits es treballa l'expressió oral diàriament a partir de l'adquisició dels sons, el coneixement de vocabulari i l'elaboració correcta de l'estructura del llenguatge. Es potencia l'ús comunicatiu de la llengua a partir de les diferents funcions que aquesta té. Es desenvolupen habilitats comunicatives també en les estones de Filosofia o la Maleta d'Artista. A Cicle Inicial es treballa quinzenalment l'oralitat en grups reduïts a partir de les experiències del cap de setmana, mentre que a Cicle Mitjà i Superior es planifiquen dues sessions mensuals dedicades a treballar l'oralitat amb els grups-classe desdoblats i utilitzant diferents estratègies: Cafè del món, La Peixera, Els Barrets, etc.

A tots els cursos de primària es dediquen 30 minuts setmanals a fer conversa a partir de l'observació d'una obra d'art. Es tracta de l'activitat *L'artista de la setmana* i consisteix en un exercici de VTS (Visual Thinking

Strategies) amb el qual l'alumnat s'aproxima als llenguatges artístics des de tres punts de vista: l'emocional, el conceptual i el del discurs plàstic.

En relació a l'ensenyament de la **llengua escrita** es té com a objectiu aconseguir formar lectors i escriptors competents. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex que s'aborda en tots els cursos i des de tots els àmbits del currículum. Per motivar-lo s'utilitzen diverses eines i estratègies com poden ser els Racons d'aprenentatge, les Capses d'aprenentatge, la Revista Escolar Digital, el mestre com a model lector, els companys i companyes de lectura i els amics i amigues lectors amb l'objectiu de donar a conèixer i practicar de manera extensiva les diferents tipologies textuais.

S'estableixen mecanismes de revisió per millorar, tant l'expressió oral com les habilitats lectora i escriptora, que estan seqüenciats en funció del procés d'aprenentatge. Al grup de Petits es porta un seguiment individualitzat del moment de l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura per anar avançant i s'afavoreix l'aprenentatge entre iguals. A Cicle Inicial s'introdueixen les rúbriques d'autocorrecció de l'ortografia bàsica. Als cursos de Cicle Mitjà i Cicle Superior es fan rúbriques d'avaluació de l'expressió escrita cada trimestre per veure la seva evolució i prendre consciència del propi aprenentatge. A més, l'alumnat de C.M. i C.S. també disposa d'unes fitxes d'autocorrecció per a la millora de l'ortografia.

En l'àmbit de la relació entre llengua oral i llengua escrita hi ha un plantejament integrat de les habilitats que forma part de l'aprenentatge curricular globalitzat.

Fomentem l'ús de la biblioteca d'aula amb la lectura i recomanació de llibres i, també, de la biblioteca del poble amb diferents visites al llarg del curs així com incorporant llibres en préstec de la biblioteca pública a l'aula

com a lectura diària i com a recurs pel fet de ser font d'aprenentatge. Les experiències que se'n deriven esdevenen eines enriquidores en el procés de formació de lectors i lectores competents.

El conjunt del claustre de mestres és conscient que l'aprenentatge de la llengua és responsabilitat de tots i totes i actua en conseqüència, responsabilitzant-se que se n'assoleixin les competències.

Les programacions i els criteris d'avaluació es revisen conjuntament i disposem de protocol per fer traspàs de promoció quan hi ha canvi d'ensenyant, d'etapa o de cicle. Igualment hi ha coordinació amb els centres de secundària que reben els/les nostres alumnes. També planifiquem sistemàticament reunions de coordinació per tal d'establir les línies d'intervenció coherents amb l'aprenentatge pel desenvolupament de les competències en general, i, específicament, les lingüístiques i comunicatives.

A l'escola, amb l'assessorament dels serveis educatius, es defineixen els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre la diversitat de l'alumnat. Per això, pel que respecta a l'acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular, disposem del Pla d'Acollida de Centre que recull i sistematitza les actuacions que s'han de posar en marxa per tal de facilitar-los la incorporació. Igualment establim mecanismes d'avaluació del compliment dels objectius del pla i per actualitzar-lo en funció dels canvis que es puguin produir en el centre. Referent a l'aprenentatge inicial de la llengua, comptem amb mecanismes de coordinació i estratègies per facilitar l'aprenentatge en totes les àrees. En el cas que el nen/a desconegui les dues llengües oficials es considera que el tutor/a, en coordinació amb la mestra de necessitats educatives de suport específic i amb la col·laboració de la resta del professorat, han d'establir la implementació de metodologies per a l'aprenentatge inicial de la llengua. En relació a l'alumnat llatinoamericà de parla hispana, aprofitem la proximitat de les llengües catalana i castellana per facilitar

els aprenentatges, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici de la incorporació de l'alumnat nouvingut.

Apliquem l'avaluació de les competències lingüístiques i comunicatives com una part del procés d'ensenyament-aprenentatge d'acord amb l'enfocament metodològic definit per la nostra escola. Comptem amb indicadors i mecanismes de seguiment que inclouen l'ús de la llengua, per coordinar l'aplicació dels criteris d'avaluació al llarg dels cursos i serveixen, també, com a element de reflexió per prendre decisions en relació amb l'organització del currículum i els enfocaments metodològics.

El Claustre de mestres aplica criteris compartits per a la selecció, adaptació i creació de materials d'aprenentatge per atendre la diversitat de necessitats, així com per a la tria de materials complementaris (diccionaris, recursos audiovisuals, fitxes autocorrectives, mètodes d'aprenentatge de l'ortografia, etc.).

2.3 EL CATALÀ, LLENGUA VERTEBRADORA D'UN PROJECTE PLURILINGÜE.

En la nostra realitat són excepcionals els casos on la llengua familiar no sigui ni el català ni el castellà. A l'escola, però, es respecta la diversitat i és per això que, quan es dóna el cas, es valora el bagatge lingüístic de cada nen/a i es plantegen activitats per posar-lo en valor amb la resta del grup-classe.

Som conscients que, en la societat plurilingüe en que vivim, les fonts d'informació a les que tenen accés els nostres alumnes, poden ser en llengües diverses, i que això suposa un motiu d'enriquiment.

3. LA LENGUA CASTELLANA.

A l'escola planifiquem una distribució coherent i progressiva del currículum en llengua castellana al llarg de l'etapa d'Educació Primària tenint en compte la realitat sociolingüística dels nostres alumnes. Per tal d'assolir l'objectiu final de l'ensenyament obligatori que els nens i nenes tinguin el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana, es vetlla per una continuïtat i coherència metodològica entre els continguts que es treballen en català i els que es treballen en castellà.

L'objectiu de la llengua castellana és conèixer-la a nivell oral i escrit de manera que pugui utilitzar-se apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió.

En els processos d'aprenentatge globalitzat de l'alumnat la llengua castellana s'utilitza tant per fer cerca d'informació com per desenvolupar i, també, comunicar el producte final (mural, presentació digital, maqueta, etc.) almenys un cop al trimestre.

Pel que respecta a les Capses d'Aprenentatge, que s'introdueixen a partir de 3r de Primària, també s'hi presenten propostes per desenvolupar de manera autònoma en llengua castellana.

El procés d'aprenentatge de la llengua castellana es desenvolupa des de la comprensió i expressió oral primer, a la comprensió i expressió escrita després. A Educació Infantil els nens i nenes ja tenen contacte amb la llengua castellana i l'aprenentatge s'inicia en el 1r nivell de Cicle Inicial, primer de forma oral i introduint-la a nivell escrit progressivament al llarg del cicle, en funció de l'assoliment de la competència lectoescriptora en la llengua catalana per part de cada alumne/a.

Es treballa la **llengua oral** en tots els cursos, així com les diverses modalitats de gèneres discursius (entrevista, conversa, dramatització, debat, exposició oral, etc.).

Apliquem les orientacions del currículum en **llengua escrita** amb l'objectiu d'aconseguir formar lectors i escriptors competents. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura i es proposen activitats i s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats, seqüenciades en funció del procés d'ensenyament.

Creiem que és important que els i les alumnes puguin identificar la llengua amb el/la mestre/a, per tant, quan l'estructura organitzativa del centre ho permet, es fa un intercanvi dels/les mestres per treballar l'aprenentatge de la llengua castellana.

Vetllem per tal que a la biblioteca d'aula hi hagi varietat de llibres en llengua castellana a l'abast de l'alumnat i en fomentem la lectura.

En el cas dels nens i nenes nouvinguts que desconeixen les dues llengües oficials, en una primera fase s'assegura l'assoliment d'un nivell bàsic de llengua catalana i, posteriorment, s'inicia l'ensenyament de la llengua castellana tenint present el que ja sap l'alumne de català i la presència del castellà en la societat.

4. LA LLENGUA ANGLESA.

Conscients que en acabar l'etapa l'alumnat del nostre centre ha de conèixer una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural, ja des d'I-3 l'anglès s'introdueix a nivell oral i a Cicle Inicial comença a introduir-se a nivell escrit.

L'objectiu de l'aprenentatge de la llengua anglesa és el d'assolir la competència comunicativa: la capacitat d'expressar-se correctament i adequada en diferents contextos i situacions per tal que esdevingui una eina d'ús quotidià, font d'informació i vehicle de comunicació.

En els processos d'aprenentatge globalitzat de l'alumnat, a 1r, 2n i 3r es vinculen determinats continguts dels temes proposats per ser desenvolupats en llengua anglesa. A 4t, 5è i 6è l'anglès serveix tant per fer cerca d'informació com per desenvolupar i, també, comunicar el producte final (mural, presentació digital, maqueta, etc.) almenys un cop al trimestre.

Pel que respecta a les Capses d'Aprenentatge, que s'introdueixen a partir de 3r de Primària, també s'hi presenten propostes per desenvolupar de manera autònoma en llengua anglesa.

Amb la finalitat d'afavorir i millorar l'aprenentatge de la llengua anglesa per part del nostre alumnat n'extenem l'ús a diversos moments i propostes: a Educació Infantil en les estones de motricitat i d'espais d'aprenentatge i a Primària en Racons, Espais d'aprenentatge, Physical Education i situacions d'aprenentatge globalitzat.

A Primària també es fomenta el gust per la lectura individual en llengua anglesa utilitzant el fons de llibres en anglès de la biblioteca d'aula.

5. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ:

La llengua del centre, en relació a rètols, cartells, ambientació, pàgina web i xarxes socials és el català, que esdevé llengua de comunicació en tots els àmbits.

Tots els documents: PEC, NOFC, PAC, Pla Anual... es revisen i s'actualitzen periòdicament de manera consensuada amb el conjunt de la comunitat educativa. També es vetlla especialment per utilitzar un llenguatge no sexista ni androcèntric.

L'escola emprà el català en les actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i empreses que contracta.

La llengua de relació amb les famílies és el català, i és amb aquesta llengua amb la que ens hi adrecem habitualment, atenent, però, les peticions en altres llengües que sol·licitin les mateixes. Es té en compte que, segons l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa, i es contempla com una oportunitat per a la integració de les famílies que desconeixen el català i com una contribució a la normalització i extensió del seu ús.

En els àmbits d'educació no formal i informal de l'escola (Servei d'acollida matinal, espai de migdia, menjador, permanències...) el català també n'és la llengua d'ús habitual.

A La Immaculada posem en valor el que s'indica en el Currículum 175/2022 *L'objectiu de les matèries lingüístiques és preparar l'alumnat perquè sigui capaç de participar en la societat plural, plurilingüe i pluricultural del segle XXI i actuar en diferents contextos, per aconseguir un bé individual, col·lectiu i global.*

La competència comunicativa i lingüística els ha de donar les eines imprescindibles per desenvolupar les competències globals que recomana la UNESCO i que els permetrà arribar a ser persones cultes, crítiques i ben informades, que sabran fer un ús eficaç i ètic dels llenguatges; respectuoses amb la diversitat; capaces de transformar la informació en

coneixement i d'aprendre per elles mateixes, d'informar-se, de col·laborar i de treballar en equip; creatives i emprenedores; i compromeses amb el desenvolupament sostenible, la defensa dels drets humans i la convivència inclusiva, pacífica i democràtica.

En un món complex i amb múltiples fluxos comunicatius, cal desenvolupar una ètica de la comunicació que se centri en pràctiques comunicatives no discriminatòries, per identificar i rebutjar els abusos de poder a través de la paraula, fomentar la igualtat des d'una perspectiva de gènere i les conductes no sexistes, així com la gestió dialogada de conflictes, alineada amb la prevenció de qualsevol tipus de violència, incloent-hi, en particular, la violència de gènere i la cultura de la pau.

És amb aquestes premisses que plantegem, doncs l'enfocament de l'aprenentatge de les llengües a l'escola La Immaculada de Vilassar de Dalt.

Vilassar de dalt, a 26 de juny de 2023